

COP 30, Amazonas och nödvändigheten av ett nytt projekt för mänskligheten



COP 30, Amazonas och nödvändigheten av ett nytt projekt för mänskligheten



Bild: FN

Från hjärtat av djungeln till centrum för den globala debatten: COP30 belyser gränserna för klimatstyrningen och pekar på det akuta behovet av att bygga upp ett nytt projekt för mänskligheten.

Belém (PA) i norra Brasilien har blivit en symbolisk scen för en värld i konflikt. Vid floden Guamás strand, där den fuktiga värmen blandas med skogens doft och ursprungsbefolkningens förfäders minnen, hålls FN:s 30:e klimatkonferens (COP30). Brasilien

återvänder till centrum för de internationella förhandlingarna, omgivet av förväntningar, strider och djupa motsättningar.

Mer än hundra länder samlas för att diskutera ett ämne som i årtionden har dragit ut på tiden i dessa forum utan att få den uppmärksamhet det förtjänar. Mål, rapporter och avtal mellan staterna är viktiga, men ännu viktigare är att de faktiskt uppfylls och att världens folk, och i synnerhet i detta fall Amazonas folk, som är naturens sanna väktare, deltar aktivt. I vilken utsträckning är länderna slutligen beredda att bryta med de strukturer som orsakade klimatkrisen?

I kustsamhällen, urfolksområden, landsbygdsområden och stadsutkanter känns effekterna av den globala uppvärmningen och miljöförstörelsen starkast, förvärrade av strukturell miljörisism. I Belém har endast 2,7 % av befolkningen tillgång till avloppsnätet, och de övervägande svarta och flodnära samhällena lever i riskområden.

Genomförandet av Folkets toppmöte ? den största mobiliseringen av civilsamhället i konferensernas historia ? är avgörande för att skapa den nödvändiga spänningen som möjliggör verkliga framsteg i debatten. Öppningsceremonin samlade karavaner från regionala, nationella och internationella territorier, med mer än 200 båtar som krävde att de stora kapitalprojekten skulle avbrytas, fördömde falska klimatlösningar och försvarade Amazonas under parollen: ?Svaret är folket från vattnen, skogarna och förorterna?.

Den 93-årige hövdingen Raoni, en av världens mest inflytelserika röster i försvaret av miljön, deltog i en debatt om utvinning av olja och gas i Foz do Amazonas-bassängen. Därifrån uppmanade han till motstånd mot projektet och rådde president Lula (PT) att inte godkänna det, varseblivande riskerna med föroreningar och åberopande den andliga kunskapen om faran med att ?förstöra och förstöra?. ?Om ni fortsätter med dessa onda gärningar [avskogning och förorenande projekt] kommer vi att få problem. Inte bara vi, ursprungsbefolkningen, utan alla ni?, förklarade han.

Budskapet är tydligt: det finns inget möjligt svar inom kapitalismens utvinningsbaserade grunder. All förstörelse av naturen är också förstörelse av mänskligheten.

Planeten är på kokpunkten. De observerade koncentrationerna av de tre viktigaste växthusgaserna (koldioxid, metan och dikväveoxid) nådde rekordnivåer 2022 och fortsatte att öka 2023, enligt WMO.

Bara under den senaste månaden har en rad katastrofer drabbat den amerikanska kontinenten: en orkan ödelade delar av Karibien och Kuba, historiska stora regn översvämmade södra Brasilien och en tornado i delstaten Paraná ledde till minst sex döda och cirka 750 skadade.

Rapporten Global Tipping Points 2025, som publicerades i oktober, varnar för att planeten har passerat sin första punkt utan återvändo: den irreversibla blekningen av korallreven, orsakad av uppvärmningen av havsvattnet. Detta är ett tydligt tecken på att jordens regleringssystem börjar kollapsa och att inga marknadsmål kommer att räcka för att återställa dem.

Även om det är sant att exploateringen av Amazonas har minskat under Lulas regering ? efter den period då Bolsonaros regering drev på förstörelsen av regnskogen till förmån för jordbruksindustrin och gruvidrift ? är det ett faktum att Amazonas, som så ofta symboliskt har kallats ?världens lunga?, fortfarande drabbas av alarmerande avskogning och gruvidrift.

Enligt färskta uppgifter uppgick den uppskattade avskogningsarealen till nästan 6 000 km² mellan augusti 2024 och juli 2025, vilket innebär en minskning med 11 % jämfört med föregående period. Ändå visar siffran fortfarande på den enorma skog som gått förlorad.

Samtidigt, om vi tittar närmare, registrerade åtta av de nio delstaterna i Amazonas en minskning, men Mato Grosso ? Brasiliens största jordbruksproducent ? uppvisade en ökning på 25 % i avskogningen under samma period.

För en ny planetarisk ordning.

Avverkning och bränning för jordbruks- och industriell utveckling samt alltmer frekventa och förödande skogsbränder gör att

skogarna försämras och förlorar mark. De naturliga barriärerna mot klimatförändringarna försvinner i röken.

Sedan Parisavtalet har löftena upprepats: ?koldioxidneutralitet?, ?grön ekonomi?, ?hållbar tillväxt?. Men bakom dessa uttryck döljer sig nationernas oförmåga ? eller brist på politisk vilja ? att bygga upp en verklig global styrning som kan möta den logik som ligger bakom klimatkrisen: en kapitalism som är beroende av vinst, omoralisk exploatering av naturresurser och ojämlikhet.

Medan stormakterna konkurrerar om koldioxidkrediter kämpar hela folk för tillgång till vatten, mark och energi. Ändå är det just dessa folk som håller liv i de former av motstånd och omsorg om jorden som borde vägleda världen.

Brasilien, värd för COP30, försöker befästa sin position som miljöledare, men stöter på interna motsättningar i en modell som fortfarande satsar på export av råvaror och expansion av jordbruksindustrin. Diskussionen om den ekologiska omställningen kan inte dölja det väsentliga: **det finns ingen grön framtid möjlig i ett system som är beroende av ständig förstörelse.**

Det är dags att erkänna att klimatutmaningen också är en politisk och civilisatorisk utmaning. Det handlar inte bara om att mildra skadorna, utan om att förändra sättet vi organiserar livet på. Brasiliens roll kan och måste vara ambitiös. Att vara värd för COP30 i Amazonas ger landet ett ansvar som inte kan begränsas till en symbolisk gest: Brasilien måste gå hand i hand med folken och driva på en transformativ, omvandlande ordning från den globala södern, baserad på solidaritet, suveränitet och samarbete mellan nationerna.

Nina Fideles, Cubadebate 251116 (ZT)

COP30: Cuando la Amazonía se convierte en espejo de las contradicciones del mundo

Akut orkaninsamling

Svensk-Kubanska Föreningens Medicinkonto är öppet för en akut orkaninsamling- efter den förödande stormen Melissa. Pengar behövs för återuppbyggnad och Kuba är utestängd från krediter, lån och bistånd på grund av blockaden. Varje bidrag är värdefullt. Stort tack!

Insamlingskontot Mediciner för Kuba, märk inbetalningen med "orkan"

pg 23 57 15-0

Swish 123 182 37 72